

**III Міжнародна науково-
практична конференція**

**III International scientific
and practical conference**

29 січня 2026 р.
м. Чернігів, Україна

January 29, 2026
Chernihiv, Ukraine

**Наука та освіта в умовах
викликів сьогодення**

**Science and education in the
conditions of today's challenges**

III Міжнародна
науково-практична
конференція

**Наука та освіта
в умовах викликів
сьогодення**

Матеріали

29 січня 2026 р.

м. Чернігів, Україна

III International
scientific and practical
conference

**Science and education
in the conditions of
today's challenges**

Proceedings

January 29, 2026

Chernihiv, Ukraine

УДК 37

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc260129>

Наука та освіта в умовах викликів сьогодення : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (м. Чернігів, 29 січня 2026 р.). Research Europe, 2026. 334 с.

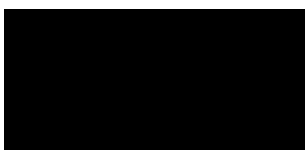
До збірника ввійшли матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції “Наука та освіта в умовах викликів сьогодення”, яка відбулася 29 січня 2026 року. Збірник розрахований на науковців, освітян, студентів, державних службовців, представників бізнесу та широку громадськість.

Робочі мови конференції: українська та англійська.

Матеріали конференції опубліковані мовою оригіналу та в обсязі, наданому авторами. Збірник відформатовано та підготовлено до публікації в уніфікованому стилі без змін змісту окремих тез доповідей. Автори несуть повну відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, статистичних даних, галузевої термінології та іншої інформації, поданої в їхніх матеріалах.

Відповідно до Закону України “Про авторське право і суміжні права”, при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов’язковим.

© Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2026
© Research Europe, 2026

Офіційний сайт: researcheurope.org

UDC 37

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc260129>

Science and education in the conditions of today's challenges : proceedings of the III International scientific and practical conference / International Humanitarian Research Center (Chernihiv, 2026, January 29). Research Europe, 2026. 334 p.

The collection includes the proceedings of the III International scientific and practical conference “Science and education in the conditions of today's challenges”, which took place on 29 January 2026. This collection is intended for scientists, educators, students, government officials, business representatives, and the general public.

Working languages of the conference: Ukrainian and English.

The conference proceedings are published in the original language and as submitted by the authors. The collection has been formatted and prepared for publication in a unified style, without altering the content of individual contributions. The authors are fully responsible for the accuracy of the facts, proper names, quotations, statistical data, industry terminology, and other information presented in their materials.

According to the Ukrainian Law on Copyright and Related Rights, proper citation of the authors is required when using any scientific ideas or materials from this collection.

© International Humanitarian
Research Center, 2026
© Research Europe, 2026

Official website: researcheurope.org

Белкін Л. М., Юринець Ю. Л., Белкін М. Л.

Особливості плати за оренду шкільних їдалень орендарями –
організаторами харчування учнів загальноосвітніх шкіл
при "не офлайн-формі" навчання. 250

Вовчак О. Д., Рим Р. Я.

Монетарна політика в умовах війни: виклики,
трансформації та макроекономічні наслідки. 255

Ivitskiy, I.

Shadow prices for marketing: using lagrange
multipliers to value the next invested dollar. 259

Куклінова Т. В.

Зелений водень як інструмент цифрової
та енергетичної трансформації. 262

Мартиненко Т. О.

Управління збутовою діяльністю бізнес-організації. 265

Obikhod, T. V.

Contemporary trends in economic geography: a
comparison between Ukraine and the European space. 268

Сук П. Л.

Розподіл витрат майбутніх періодів за методом на основі
податку на прибуток від реалізації робіт і послуг. 272

Тимошенко Н. В.

Методика CD-RISC у програмі експериментальної роботи
при перевірці ефективності формування резистентності
психосоматичному вигоранню менеджерів освіти. 278

Чичотка В. В.

Формування антикризової стратегії підприємства
на основі діагностики резильєнтного потенціалу. 282

СЕКЦІЯ 10. ІНОЗЕМНІ МОВИ

.
SECTION 10. FOREIGN LANGUAGES

Artemenko, A. I.

Echo-questions as universal phenomena
in speech of foreign languages. 286

Ваврів І. Я., Криницька К. О., Кобильняк С. Ю.

Особливості синхронного перекладу
у військово-політичному контексті. 287

"Sweet?"

"She was absolutely sweet to me yesterday?" [Waugh: 336].

Thus, the usage of echo-questions in speech of foreign languages can help speakers to express their feelings more deeply and the further research can give the possibility to research this linguistic phenomenon more complicately.

References

1. Strelchenko, N.S. (2017) Echo-questions in English conversational discourse: structural, semantic, cognitive-communicative and functional characteristics. № 14. pp.75-85. https://nbuv.gov.ua/UJRN/kkd_2017_14_9

2. Blakemore, D. (1993) The Relevance of Reformulations. *Language and Literature*.2(2). pp. 101-120.

3. Tian, Y.L., Wang, L., and Gao, S. (2014) The classification and pragmatic functions of echo-questions.2. pp. 40-47.

Ваврів І. Я.,

асистентка кафедри

теорії і практики перекладу,

Тернопільський національний

педагогічний університет імені

Володимира Гнатюка, м. Тернопіль

Криницька К. О.,

асистентка кафедри

теорії і практики перекладу,

Тернопільський національний

педагогічний університет імені

Володимира Гнатюка, м. Тернопіль

Кобильняк С. Ю.,

здобувачка першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти,

Тернопільський національний

педагогічний університет імені

Володимира Гнатюка, м. Тернопіль

УДК 001:37]:005.745

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc260129.30>

ОСОБЛИВОСТІ СИНХРОННОГО ПЕРЕКЛАДУ У ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНОМУ КОНТЕКСТІ

Актуальність дослідження синхронного перекладу у військово-політичній сфері зумовлена сучасною міжнародною ситуацією, у якій зростає кількість військових і політичних переговорів, публічних заяв та офіційних виступів

представників міжнародних організацій. У таких умовах синхронний переклад відіграє важливу роль у забезпеченні точного й однозначного передавання інформації в режимі реального часу. Високий темп мовлення, складність військово-політичної тематики та використання термінів із фіксованим значенням ускладнюють роботу перекладача і підвищують ризик зміни змісту або комунікативного ефекту висловлювання. Саме тому вивчення особливостей синхронного перекладу у військово-політичному контексті є актуальним і необхідним для забезпечення ефективної міжнародної комунікації.

Синхронний переклад у військово-політичному контексті є одним із найскладніших видів перекладацької діяльності, оскільки поєднує високі вимоги до точності, швидкості та прагматичної адекватності відтворення мовлення. Особливості цього виду перекладу зумовлені специфікою політичного та військового дискурсу, що характеризується термінологічною насиченістю, стандартизованими риторичними моделями та підвищеною відповідальністю за коректність передавання змісту. Перекладач працює у режимі реального часу, коли тривалі паузи неможливі, а зміст висловлювання потрібно відтворювати без відхилень. У таких умовах комунікативна помилка створює ризик зміщення сенсу або зміни прагматичного ефекту промови.

Дослідники, що вивчають політичний дискурс, звертають увагу на особливий характер висловлювань, сформованих у рамках міжнародних інституцій. Цей формат комунікації вимагає від перекладача здатності швидко аналізувати структуру тексту та визначати ключові смислові компоненти. Як зазначає Т. М. Гарабех, синхронний перекладач у політичному середовищі має орієнтуватися не лише на мовну сторону висловлювання, а й на його прагматичний вплив [1, с. 171].

У військово-політичному контексті навантаження зростає через використання термінів, що мають стабільне значення та не допускають вільної інтерпретації. Зокрема, промови представників НАТО, які об'єднують інституційний стиль і ретельно вивірену риторику, вимагають від перекладача опрацювання змісту на кількох рівнях одночасно. У таких ситуаціях важливо контролювати співвіднесення термінів з міжнародними нормами та уникати переоформлення, яке може змінити висновки слухачів.

Синхронний перекладач у військово-політичних комунікаціях працює з багаторівневими пов'язаними сегментами тексту. Це зумовлено тим, що у виступах посадових осіб зазвичай формують логічні блоки, кожен з яких розкриває окремий аспект позиції держави або міжнародної організації. Перекладач обирає стратегію сегментації, що дає змогу зберегти зв'язки між компонентами та передати їх так, щоб вони відповідали комунікативному задуму промовця [2, с. 37].

Під час синхронного перекладу важливо враховувати швидкість, із якою подається інформація. Політичні та військові виступи характеризуються інтенсивним темпом мовлення, тому перекладачеві доводиться працювати в

умовах обмеженого часу на аналіз змісту. У таких випадках доречно використовувати короткі синтаксичні структури, не порушуючи логіку висловлювання. Деякі автори підкреслюють, що ефективність перекладу залежить від здатності перекладача переосмислювати текст у процесі його звучання, а не після завершення фрази.

Структура військово-політичних промов нерідко включає елементи, що формують оперативну оцінку ситуації. Такі висловлювання містять оцінки, прогнози та формулювання, що відображають позицію держави або військового командування. Перекладач контролює не лише мовне наповнення, а й відповідність між емоційним рівнем висловлювання та офіційним стилем документа [3, с. 263].

У деяких випадках промови містять складні синтаксичні конструкції, що вимагають переформатування для коректної передачі українською мовою. Перекладач здійснює перерозподіл інформації між частинами речення, не змінюючи його змісту. Такий підхід дає змогу зберегти структуру та передати ключові смисли без втрати логічної послідовності.

Особливої уваги потребують випадки використання дипломатичних формулювань. У військово-політичних виступах їх застосовують для пом'якшення оцінок або підкреслення офіційної позиції. Перекладач повинен зберігати нейтральність і уникати розширення тексту, яке могло б вплинути на сприйняття висловлювання.

У процесі синхронного перекладу перекладачеві часто доводиться працювати з контекстами, що виходять за межі мовної системи. Це може бути згадка міжнародних договорів, попередніх заяв, політичних рішень чи програм оборонної співпраці. Тому перекладач має володіти загальним розумінням політичної та військової ситуації, що підвищує точність відтворення змісту.

Як підкреслює С. Насутіон, у роботі конференційних перекладачів значне місце займає здатність прогнозувати зміст наступних сегментів промови, що дозволяє зменшити когнітивне навантаження та забезпечити плавне відтворення повідомлення [2, с. 38]. Ця здатність особливо важлива у військово-політичному контексті, де виступи будуються за стандартизованими риторичними моделями.

Синхронний переклад також включає аналіз ритмічної структури висловлювання. Наприклад, промови представників НАТО нерідко містять інтонаційні акценти, що підсилюють комунікативний ефект. Перекладач передає ці елементи опосередковано – через логічне структурування висловлювання, збереження послідовності та чіткість семантичних блоків.

Окрему увагу приділяють використанню аббревіатур та службових скорочень. У військових промовах такі елементи мають фіксоване значення та не допускають описового переоформлення. Перекладач може використовувати українські відповідники лише у тих випадках, коли вони закріплені міжнародною практикою [1, с. 173].

Синхронний переклад у військово-політичній сфері поєднує кілька вимог: точність, логічну послідовність, контроль темпу та дотримання інституційних норм. Перекладач працює з термінами, які мають стабільне значення, а також з риторичними моделями, що формують структуру офіційних виступів. Такі характеристики визначають складність цього виду перекладацької діяльності та потребують від фахівця високого рівня професійної підготовки.

Список використаних джерел

1. Musurmanova Sh. Problems of translation in military terms. *International Journal of Advanced Research in Education and Literature*. 2023. Vol. 5, No. 2. P. 170–174.
2. Prus O., Demyanchuk Yu. Techniques of translation of code words in military texts. *Innovative Technologies in Linguistics and Translation*. 2022. С. 37–38.
3. Tryuk M. Translation and military structures. *The Routledge Handbook of Translation and Sociology*. 2024. С. 261–275.

Кашуба М. В.,

канд. філол. наук, доцент кафедри
лексикології та стилістики англійської мови,
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, м. Одеса

УДК 811.111'42'373

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОЛЬОРОПОЗНАЧЕНЬ У РОМАНІ С. КОЛЛІНЗ “THE HUNGER GAMES”

Дослідження колористичної лексики в сучасному мовознавстві об'єднують у самостійну галузь – лінгвістику кольору, завдання якої полягає в лінгвістичному осмисленні мовної картини кольору не за фізичними ознаками, такими як тон, яскравість, насиченість, а на виявленні їх словесного багатства і розкритті їхньої внутрішньої форми, пізнанні різних семантичних перетворень і символізації, властивої для певного етносу. Лексика кольоропозначень цікавить лінгвістів віддавна, оскільки вона є чітким і легким для сприйняття пластом, здатним відтворити мовну картину індивіда й етносу загалом. Опис символіки кольору для кожної мови є актуальним завданням.

Спираючись на праці та розробки багатьох українських та зарубіжних авторів [1;2;3;4;5;6], вважаємо доцільним і **актуальним** провести аналіз та систематизацію колористичної лексики у романі, а також визначити особливості її функціонування в романі Сьюзен Коллінз "The Hunger Games".